

Forskning om arkitekttävlingen

Presentation av forskning om arkitekttävlingar 2014-05-06 vid
temadag hos Centrum för Vårdens Arkitektur, CVM, Chalmers-Arkitektur

Ett nytt forskningsfält växer fram

Magnus Rönn

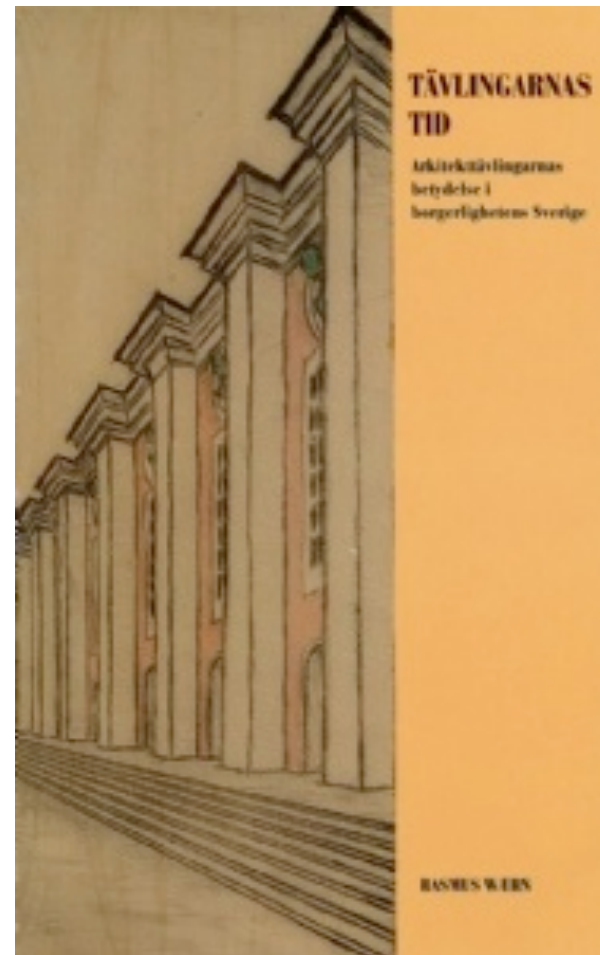
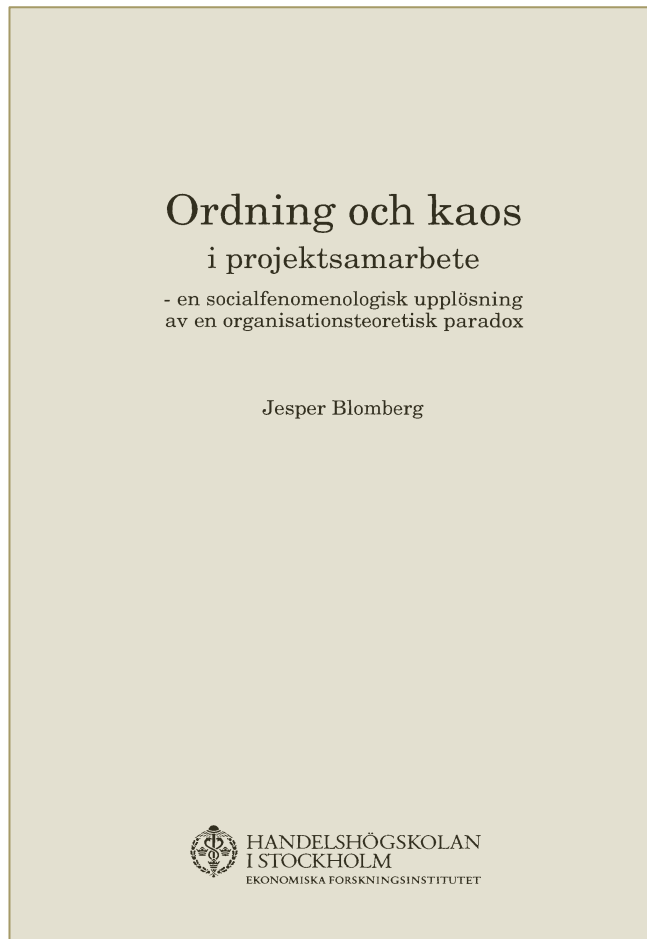
KTH/Arkitektur

Innehåll

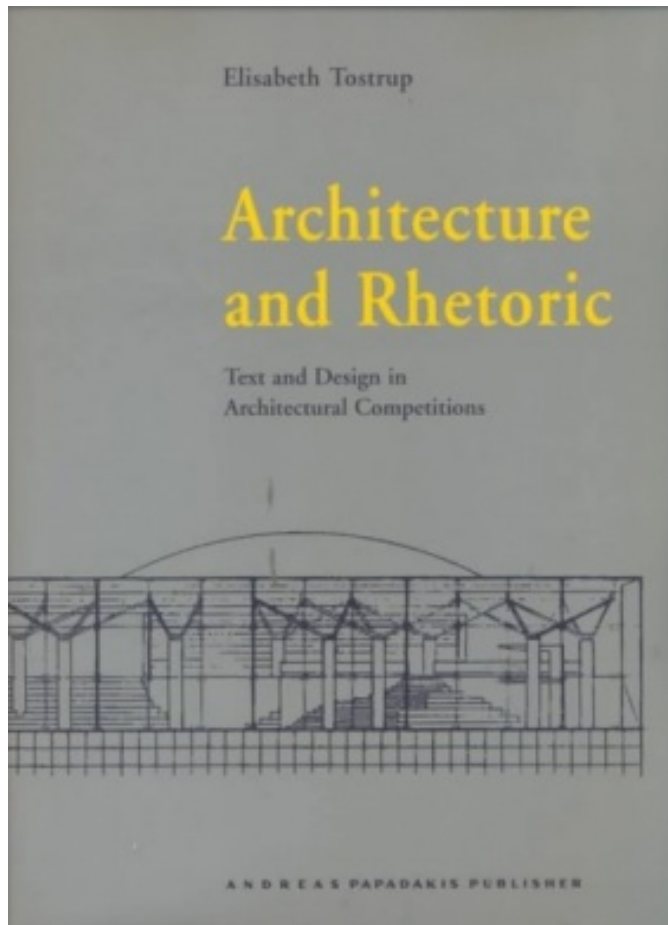
Ett forskningsfält som etableras sig genom:

- **Avhandlingar**
- **Vetenskapliga tidskrifter**
  - temanummer
- **Vetenskapliga konferenser**
  - **Böcker** – några exempel
- **Nya tävlingsregler** – ett förslag

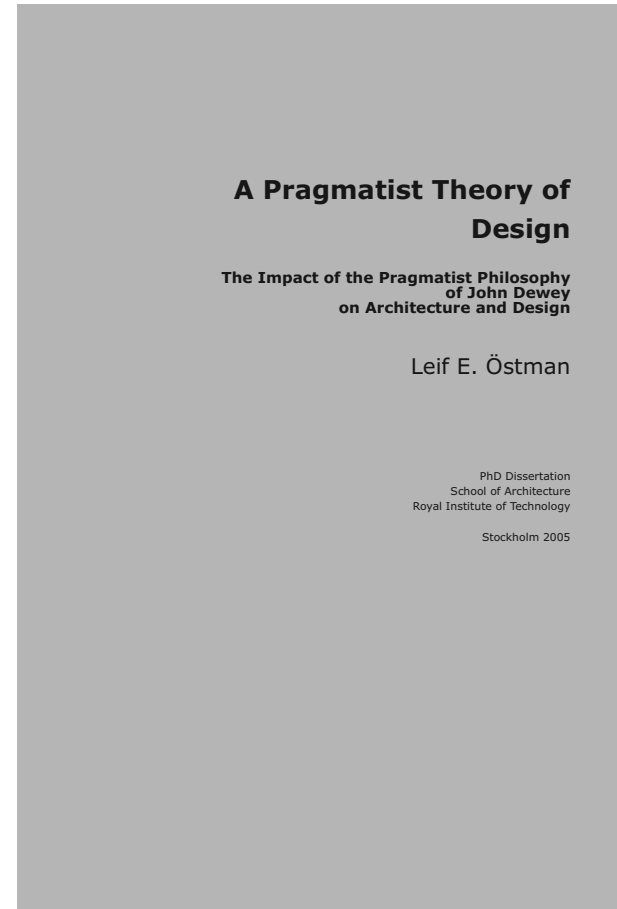
Avhandlingar

Avhandlingar

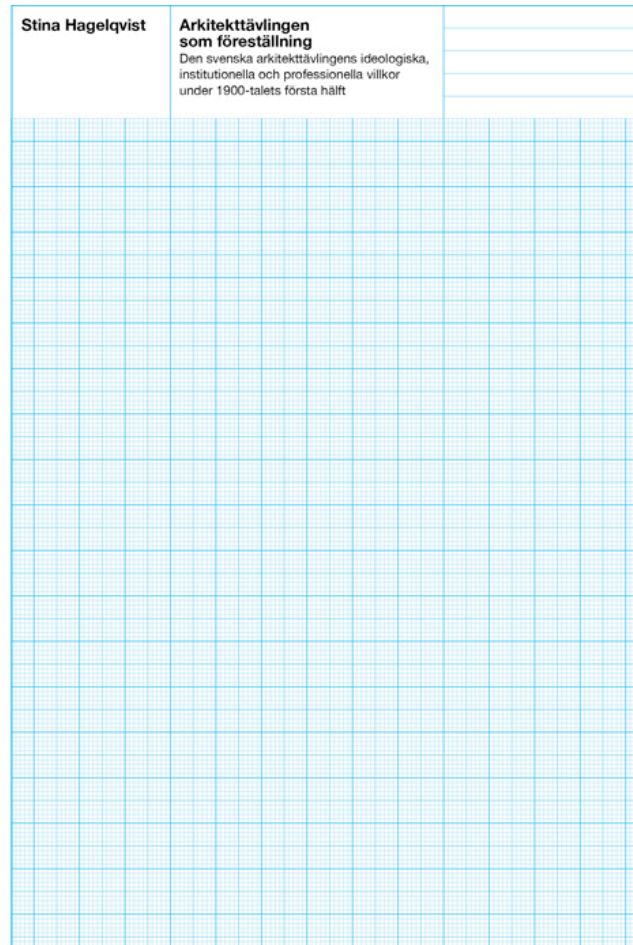
Avhandlingar

Avhandlingar

Avhandlingar

Avhandlingar

VALÉRIA CÁSSIA DOS SANTOS FIALHO

Arquitetura, texto e imagem:
a retórica da representação nos concursos de arquitetura

Tese apresentada à FAUUSP para obtenção do título de doutor
Área de concentração: Projeto de Arquitetura
Orientador: Prof. Dr. Paulo Julio Valentino Bruna

São Paulo
2007

Recent Architectural Competitions for Collective Housing in Switzerland: Impact of this Framework on Architectural Conception and Innovation

THÈSE N° 5066 (2011)

PRÉSENTÉE LE 29 JUIN 2011

À LA FACULTÉ ENVIRONNEMENT NATUREL, ARCHITECTURAL ET CONSTRUIT
LABORATOIRE DE THÉORIE ET D'HISTOIRE 2
PROGRAMME DOCTORAL EN ARCHITECTURE ET SCIENCES DE LA VILLE

ÉCOLE POLYTECHNIQUE FÉDÉRALE DE LAUSANNE

POUR L'OBTENTION DU GRADE DE DOCTEUR ÈS SCIENCES

PAR

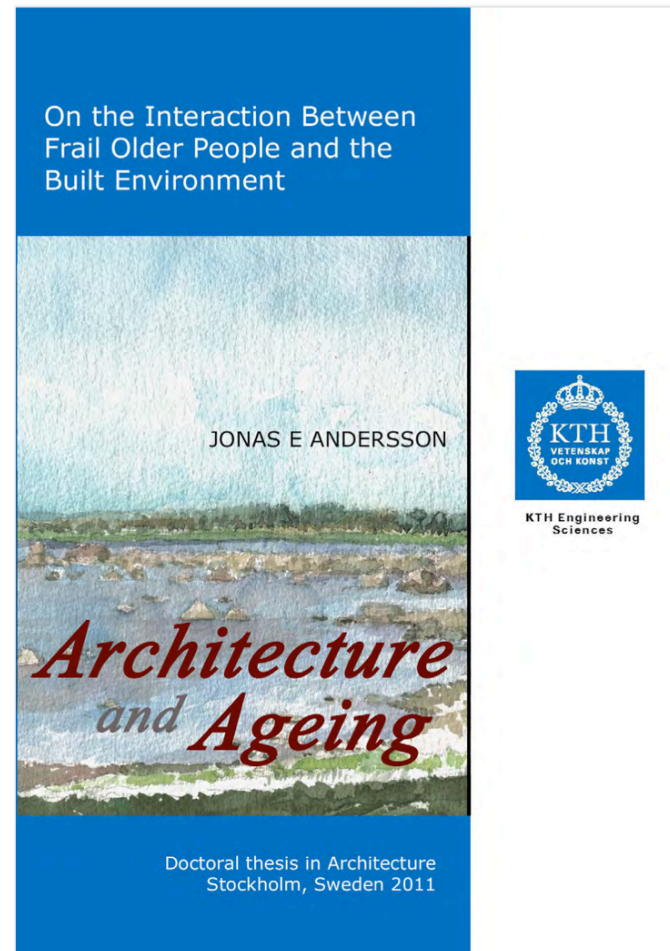
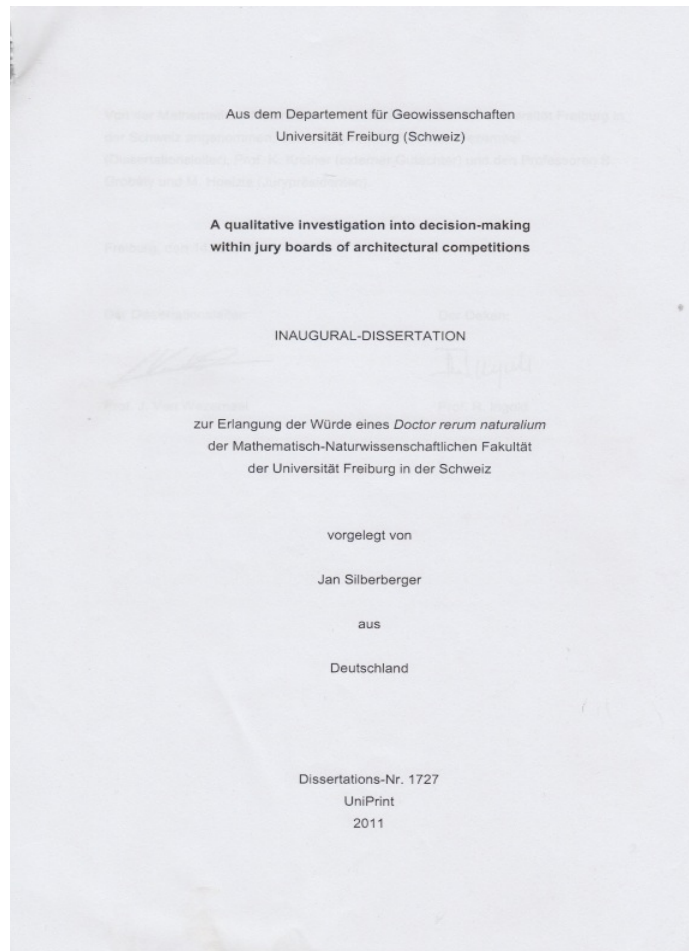
Antigoni KATSAKOU

acceptée sur proposition du jury:
Prof. L. Ortelì, président du jury
Prof. B. Marchand, directeur de thèse
Prof. A. Bassi, rapporteur
Prof. H. Lipstadt, rapporteur
Prof. P. Tournikiotis, rapporteur

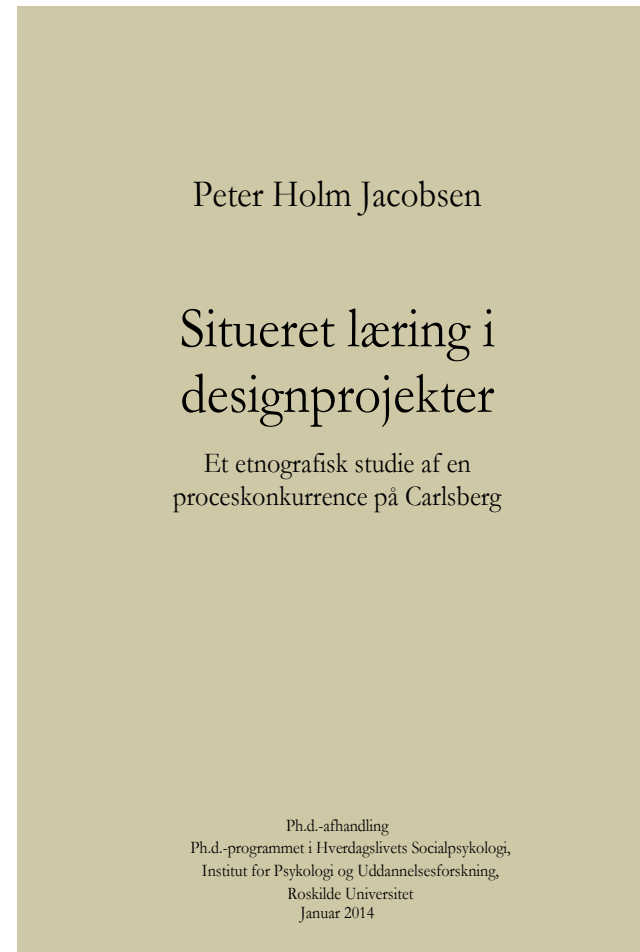

ÉCOLE POLYTECHNIQUE
FÉDÉRALE DE LAUSANNE
Suisse
2011

Avhandlingar

Avhandlingar

Avhandlingar

Några preliminära slutsatser:

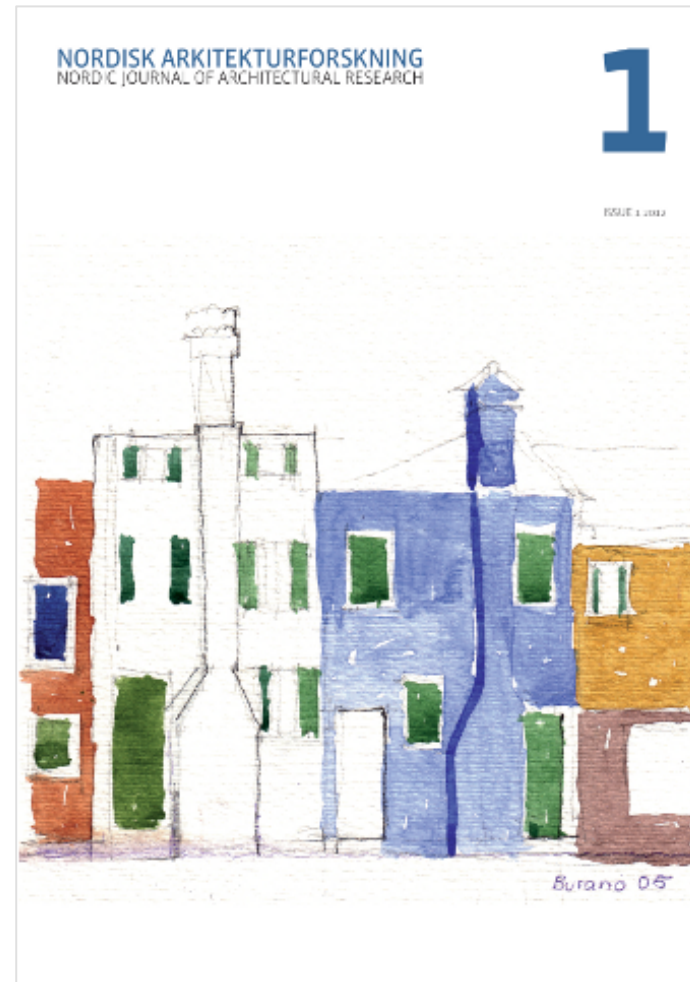
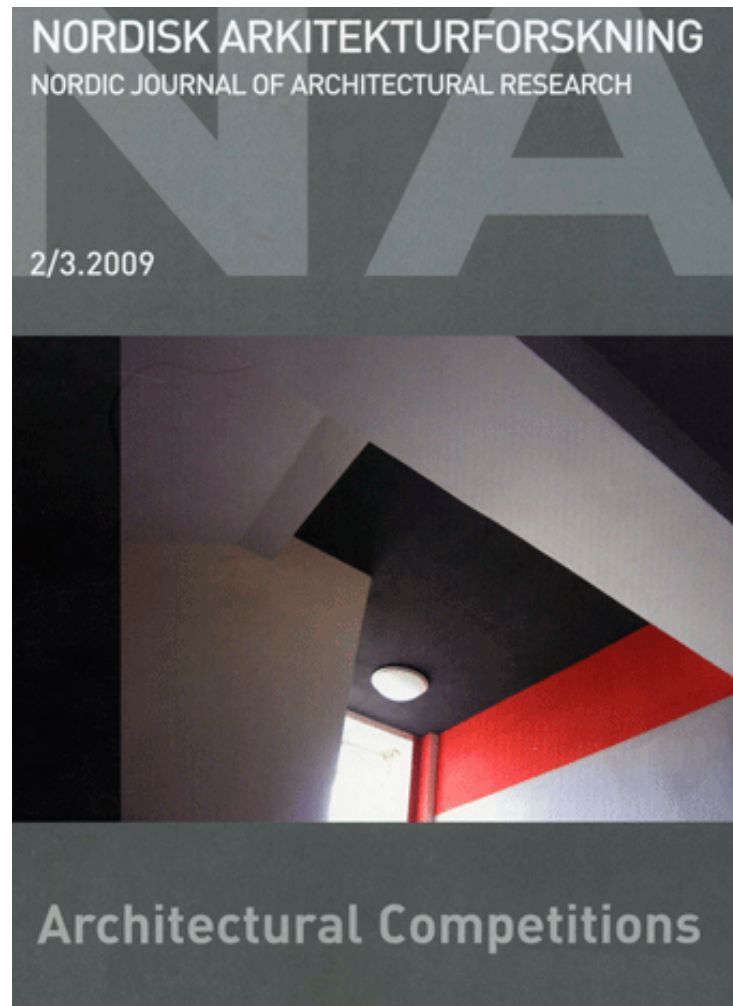
- **Den akademiska kunskapsproduktion om tävlingar startar på 1990-talet i Norden.**
- Avhandlingarna kan delas in i ett **historiska perspektiv** (Wærn 1996, Tostrup 1999, Bloxham Zettersten 2000, Sauge 2003, Rustad 2009, Hagelquist) respektive studier av **samtida tävlingar** (Blomberg 1995, Östman 2005, Svensson 2008, Fialho 2007, Volker 2010, Schmeideknecht 1995, Kasakou 2011, Andersson 2011, Silberberger 2011, Ramberg 2012, Jacobsen 2014)
- **Avhandlingarna har sin bas i akademiska ämnen som arkitektur & arkitekturhistoria, konstvetenskap, företagsekonomi/management, geografi och etnologi.**
- **Alla avhandlingar utom en har producerats vid europeiska universitet. Norden har en stark ställning.**

Vetenskapliga tidskrifter - temanummer

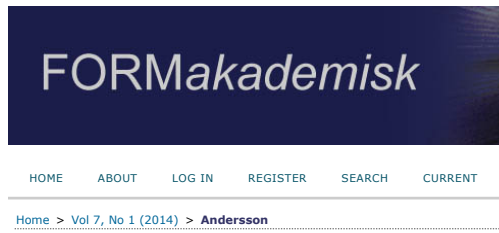

Vetenskapliga tidskrifter - temanummer

Vetenskapliga tidskrifter - temanummer

<http://www.formakademisk.org/>

Editorial. Architectural Competitions II. The dynamic of competing and organising competitions in architecture and urban design

Jonas E Andersson, Magnus Rönn, Leif Östman

Abstract

In this issue, we present four papers that discuss competitions in architecture and urban design. The papers were initially presented at the International conference *Architecture as Human* in Helsinki, 26-27 October 2012. The conference was organised by the Finnish Association of Architects together with the departments of architecture at the Aalto University, Oulu University and the University of Technology in Finland, the Department of Construction at Novia University of Applied Sciences, Finland and KTH/Architecture, Sweden. Kimmo Lapintie, Professor at Aalto University.

<http://www.formakademisk.org/>

Vol 6, No 4 (2013)

Architectural competitions I

TABLE OF CONTENTS

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 3.0 License](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Vetenskapliga tidskrifter - temanummer

Scandinavian Journal of Management (2011) 27, 157–159

available at www.sciencedirect.com

Journal homepage: <http://www.elsevier.com/locate/scaman>

EDITORIAL

Research on architectural competitions: Towards a theory of jury-based decision-making

The Special Topic Forum at hand assembles three contributions that deal with processes of sense-making, decision-making and judgment in architectural competitions. They reflect a small but growing international research community, which comprises of scholars from a range of disciplines including architecture, art history, management, geography and planning.

An architectural competition can be regarded as a 'site' where diverse interests (e.g., those of the building industry, of private investors, of governmental institutions), findings from various fields of research (e.g., structural analysis, sustainability, preservation order) and discourses (from the most different societal fields) relating to topics such as aesthetics, fairness/justice as well as profit are folded in. In this respect we can speak of architectural competitions as a means that enables society to transcribe its ideals and objectives into its built environment (Van Wezemael, 2010). Moreover, we can consider architectural competitions as 'laboratories' or 'experimental settings' that gather different forms of knowledge and sometimes provide us with the opportunity to study processes of knowledge creation (Silberberger, Van Wezemael, Paisiou, & Strebel, in press).

The architectural competition as such can be viewed as an ancient form of tendering (Chupin's article in this Special Topic Forum provides a nice introduction to the genealogy of architectural competitions): a client asks for a variety of propositions with regard to a given problem, he then evaluates the entries to pick the best. That simple. Yet, architectural competitions display some key characteristics, which give them some 'rough edges' when considered as tendering procedures today. For instance, it is not just the client assessing the submitted architectural projects, but a panel, a jury that comprises of representatives of the client but also of external ('independent') experts. The most striking characteristic, however, is the somewhat fuzzy catalogue of evaluation and assessment criteria postulated in the competition program. This highly generalized list oftentimes turns architectural competitions into black boxes for both clients and competing architecture offices.

Not surprisingly it is exactly these key characteristics that render architectural competitions fascinating objects of study with regard to steering and organization measures. Architectural competitions definitely escape our capacity to make simple models to describe them; they are constitutively resistant to the process of being gathered together into a single account, which in fact turns them from a universe to a pluriverse (see also Law and Urry, 2004: 399). Knowledge in architectural competitions remains thus patchy, i.e. every competition forces its actors (such as jurors or members of the competing architecture offices) to experimentally assemble an understanding of the whole situation (see e.g. Kreiner, 2007). This includes the process of defining clear evaluation criteria—a process or an 'experimental journey' on the basis of the submitted architectural propositions performed by the board of jurors (see the contribution of Van Wezemael et al.) or the board of jurors in connection with the competing architecture offices (see the contribution by Kreiner et al.).

Architectural competitions can simultaneously be understood from two angles: designing (the competing architecture offices' performance) can be viewed as a form of decision-making and vice versa decision-making (the jury board's performance) can be viewed as a form of designing. Here we should mention the work of Boland and Collopy (2004) and others on managing as designing, which draws on characteristics that are common within the field of design and reasons how these characteristics already play a role in or can be introduced to the field of management. Against this background the three contributions to this Special Topic Forum can be regarded as three trials or attempts to inform decision-making/design/management processes in a more general sense.

Although based on independent disciplinary and interdisciplinary research the three contributions display convergent lines of argumentation and reasoning. All three contributions are concerned with the evolution of the criteria for judgment—a process that is dependent on the submitted architectural propositions and in fact goes hand in hand with their

GH - Volume 66, Number 1, pp. 2-53

<http://www.geogr-helv.net/66/issue1.html>

Volumes and Issues

GH - Volume 66, Number 1, pp. 2-53

Forms, places and processes: tracing geographies of architecture through design competitions. Introduction to the special issue

J. Van Wezemael

Page(s) 2-4

[Abstract](#)

[Full Article](#) (PDF, 2666 KB)

Organizing the space of possibilities of an architectural competition

J. Silberberger

Page(s) 5-12

[Abstract](#)

[Full Article](#) (PDF, 5693 KB)

Environmental standards and judgment processes in competitions for public buildings

J.-P. Chupin and C. Cucuzzella

Page(s) 13-23

[Abstract](#)

[Full Article](#) (PDF, 8062 KB)

Dutch design competitions: lost in EU directives? Procurement issues of architect selections in the Netherlands

L. Volker and J. van Meel

Page(s) 24-32

[Abstract](#)

[Full Article](#) (PDF, 6290 KB)

Four performances for the New Acropolis Museum

S. Paisiou

Page(s) 33-41

[Abstract](#)

[Full Article](#) (PDF, 6821 KB)

Grosswohnsiedlungen in St. Petersburg zwischen sozialräumlicher Polarisierung und Persistenz

I. Brade, C. S. Neugebauer, and K. Axenov

Page(s) 42-53

[Abstract](#)

[Full Article](#) (PDF, 8007 KB)

Vetenskapliga tidskrifter - temanummer

Några preliminära slutsatser

- Publiceringen av vetenskapliga artiklar har ökat genom konferenser och tillgången till tidskrifter
- Författarna främst kommer från Europa (Sverige, Norge, Danmark, Finland, England, Schweiz, Nederländerna, Grekland, Spanien, Portugal + USA, Canada mm)
- Artiklarna har en multidisciplinär karaktär med tonvikt på arkitektur & arkitekturhistoria, företagsekonomi/management, geografi

Vetenskapliga konferenser

Vetenskapliga konferenser om tävlandet i arkitektur och stadsbyggnad:

- **2006, *The Politics of Design: Competitions for Public Projects***. Conference on competitions at Princeton University School of Architecture, and the Van Alen Institute, USA
- **2008, *Architectural competition***, Conference on competition at the School of Architecture and the Built Environment, KTH
- **2010, *Construction Matter***, Copenhagen Business School, Copenhagen

Vetenskapliga konferenser

- **2012, *Competitions and Architectural Quality in the Planetary Age***, School of Architecture, Montreal University, Canada
- **2012, *Architecture as Human Interface***, Schools of Architecture in Finland + SAFA + KTH/A
- **2014, *Conditions for Architect-Client Interactions***, School of Architecture, Delft Technical University, the Netherlands + SDA Bocconi Schools of Management
- **2015**, Upcoming conference at Leeds Metropolitan University

Vetenskapliga konferenser

- Preliminära slutsatser:
- Konferenserna bidrar till att skapa ett **forskningsfält** och **nätverk av forskare** som samlas kring ett samlande tema
- Konferenserna är en arena för **möten** och **utbyta av forskningserfarenheter**
- Konferenserna ger en **överblicka** över forskningen på området och utvecklar en **gemensam kunskapsbas**.

Böcker – några exempel

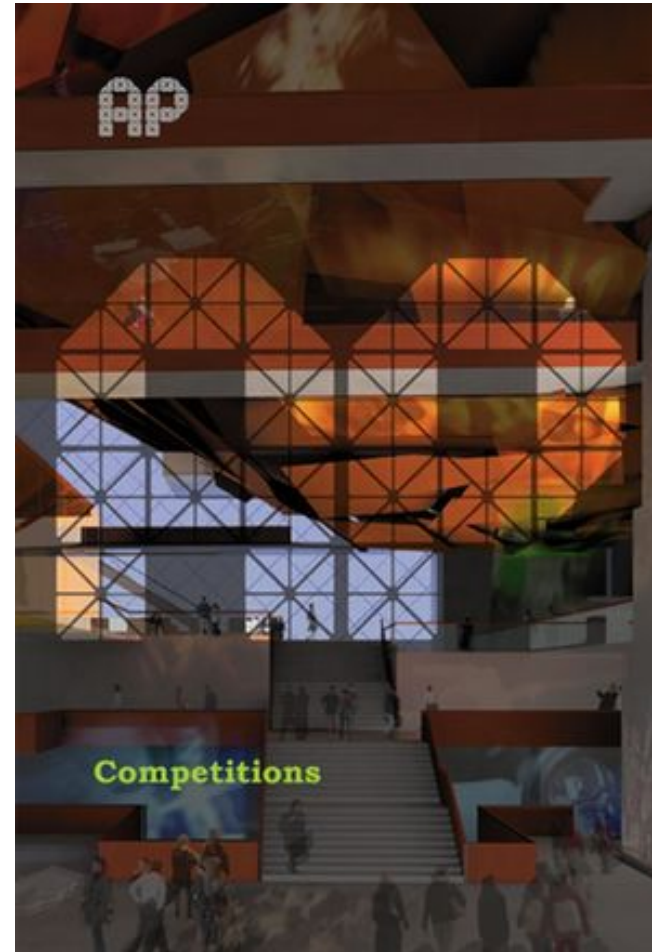
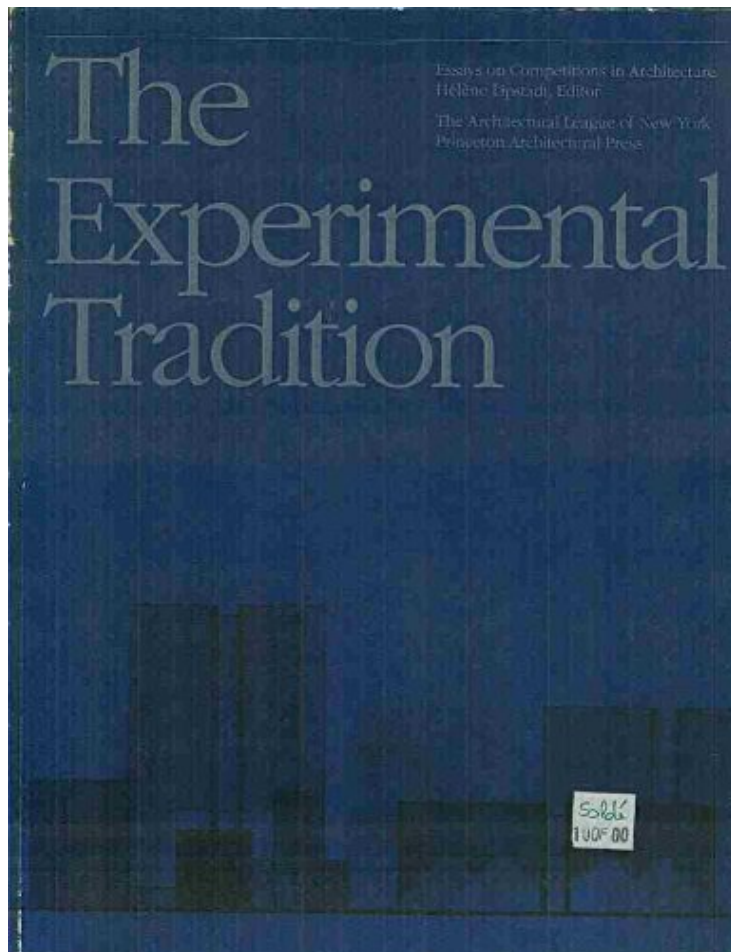

Böcker – några exempel

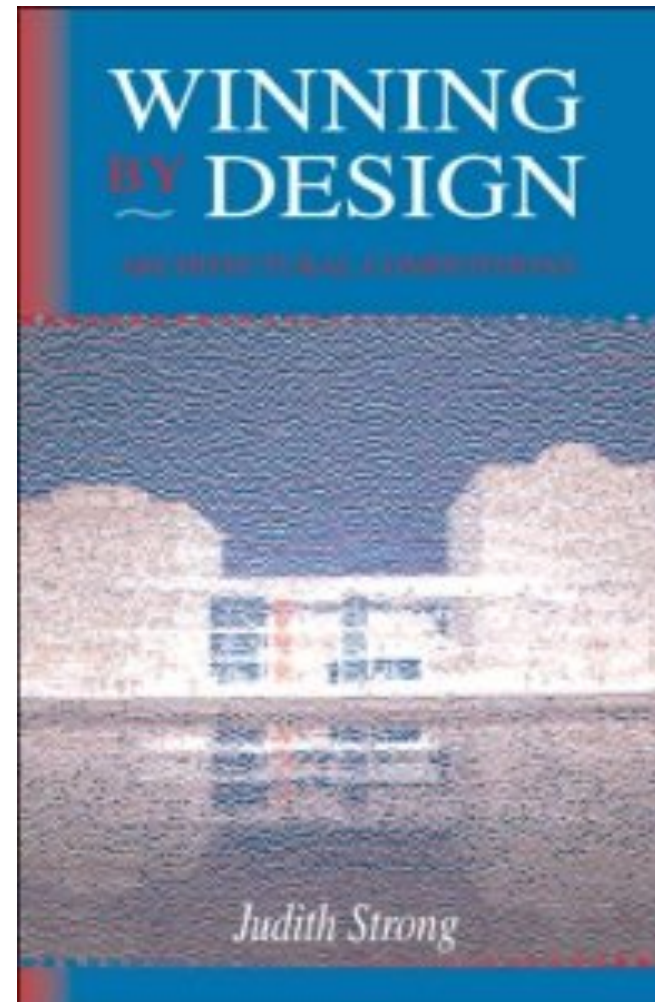
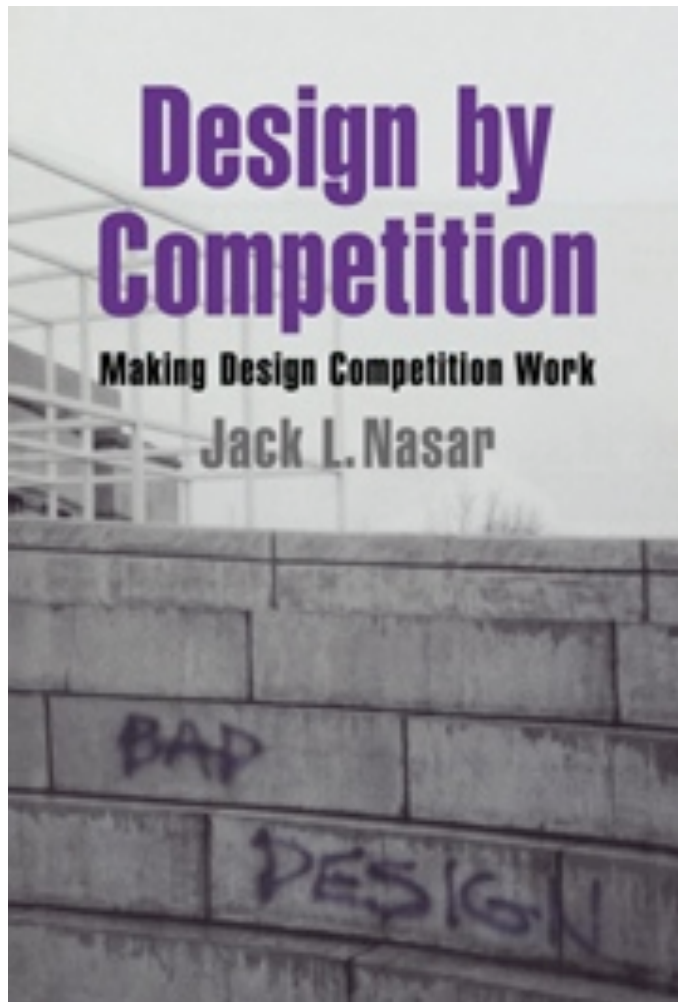

Böcker – några exempel

Böcker – några exempel

Böcker – några exempel

Förnya tävlingskulturen

- Tio grundprinciper för nya tävlingsregler:
- **§1 Tävlingsformer**
- a) **Projekttävling**, en tävlingsform som syftar till utveckling och genomförande av tävlingsförslag. Denna tävlingsform regleras i LOU.
- b) **Idé- och utredningstävling**, en tävlingsform för framställning av beslutsunderlag och/eller utreda förutsättningar för gestaltning och byggande. Om tävlingen syftar till genomförande ska det anges i inbjudan/program och vinnare erbjudas uppdraget.
- c) **Dialogtävling**, en tävlingsform anpassad till projekt som behöver utvecklas i dialog mellan arrangör, jury och deltagare. Tävlingsuppgiften kan både vara utredande och/eller syfta till genomförande av tävlingsförslag.
- d) **Stadsbyggnads- och markanvisningstävling**, en tävlingsform som syftar till genomförande och som omfattar bebyggelseområden och/eller gestaltning av stadsmiljöer.
- e) **Forskningsbaserad tävling**, en tävlingsform som tillhandahåller forskningsbaserade program till projekt och där minst 1/3 av juryn ska bestå av forskarutbildade ledamöter. Tävlingsuppgiften kan både vara utredande och/eller syfte till genomförande av tävlingsförslag.
- f) **Tvåstegstävlingar**, en tävlingsform som gör det möjligt att kombinera tävlingsformer. Juryn får kompletteras i det andra steget med maximalt två ledamöter.
- **Anmärkning:** I en tvåstegstävling kan till exempel en idé- och utredningstävling följas av en projekttävling, dialogtävling, stadsbyggnads- och markanvisningstävling eller en forskningsbaserad tävling. Dialogtävlingar saknar krav på anonym redovisning av tävlingsförslag.

Förnya tävlingskulturen

- **2§ Kvalificering och reglering**

Arrangören kan reglera deltagandet i tävlingar på två sätt:

- a) **Allmän tävling**; en allmän tävling får innehålla krav på svenska som tävlings- och projektspråk och ställa krav på kunskap om nationella normer och byggregler.
- b) **Inbjuden tävling**; minst en tredjedel av de inbjudna deltagarna i prekvalificerade tävlingar ska vara unga arkitekter eller nybildade företag. Arrangören ska använda sig av kriterier som skapar förutsättningar för denna måluppfyllelse vid urvalet av deltagare. Regleringen ska presenteras i arrangörens inbjudan till prekvalificering.
- **Anmärkning:** Med unga arkitekter avses arkitekter som vid tidpunkten för inbjudan är under 40 år. Med nybildade företag menas företag som tidpunkten för inbjudan varit etablerat mindre än fem år.

Förnya tävlingskulturen

- **3§ Tävlingsprogram**
- Till grund för tävlingen ska finnas ett genomarbetat tävlingsprogram som beskriver tävlingsuppgiften, bedömningsgrunder, planeringsförutsättningar och tävlingsvillkor på ett klargörande sätt. Tävlingsprogrammet ska innehålla avsnitt som redovisar;
  - arrangör och tävlingsform,
  - arrangörens syfte med tävlingen och gestaltningsmässiga avsikter,
  - tävlingsuppgiften och dess planeringsförutsättningar för tävlingstomt, markanvändning och framtida byggrätt,
  - beskrivning av brukare och planerad användare av tävlingsförslaget,
  - inlämningskrav anpassade till tävlingsuppgiften,
  - de kriterier som ska ligga till grund för juryns bedömning av tävlingsförslagen,
  - inlämningsdatum, prissumma/ersättningar och ekonomiska villkor för tävlande,
  - juryledamöter, sekreterare och eventuella funktionärer,
  - villkor för fortsatt uppdrag till vinnare,
- **Anmärkning:** Tävlingsprogrammet måste godkännas av samtliga juryledamöter. Det åligger juryn att se till att tävlingsreglerna efterlevs.

Förnya tävlingskulturen

- **§4 Tävlingsuppgift och tävlingsteam**
- Tävlingen är öppen enskilda företag och ett team (lag) av företag. Tävlingsuppgiften kan antingen ha sin tyngdpunkt i inredning, arkitektur, stadsbyggnad, landskap, fysiska planeringen eller syfta till gestaltning och genomförande av bygg- och infrastrukturprojekt.
- I det fall som tävlingsuppgiften har sin tyngdpunkt i **inredning, arkitektur, stadsbyggnad eller fysisk planering ska sökanden ha sin professionella kompetens inom dessa kunskapsfält**. Huvudansvarig för tävlingsteamet ska vara ett företag med designkompetens för tävlingsuppgiften.
- I det fall som tävlingsuppgiften har sin tyngdpunkt i **gestaltning, byggande eller infrastruktur ska tävlingsteamet omfatta både arkitekt- och byggkompetenser**. Huvudansvarig för tävlingsteamet kan vara antingen ett design- och arkitektföretag eller ett bygg- och fastighetsföretag med kompetens för tävlingsuppgiften.

Förnya tävlingskulturen

- **§7 Ersättning och ekonomi**

- Arrangören ersätter juryn för sitt arbete och svarar för samtliga kostnader förknippade med uppdraget. Ersättningen till de tävlande får regleras på följande sätt:
- a) **För tävlingar med tävlingsuppgifter som har sin tyngdpunkt i inredning, arkitektur, stadsplanering eller fysisk planering ska prissumman motsvara arbetsinsatsen.** I inbjudna tävlingar ska deltagarna erhålla samma ersättning vid inlämning av godkänt förslag. I öppna tävlingar bestämmer juryn hur prissumman ska fördelas.
- b) **För tävlingar med tävlingsuppgifter som har sin tyngdpunkt i gestaltning, byggande eller infrastruktur kan ersättningen vara en prissumma för inlämning av godkänt förslag eller regleras via avtal med arrangören.** Ersättningen till deltagarna i tävlingen får belasta eventuell försäljningen av mark.
- **Anmärkning:** I tävlingar med begränsat deltagande bör minst fem team/företag bjudas in till tävlingen. Priset på marken bör bestämmas i förväg i stadsbyggnads- och markanvisningstävlingar för att kvalitet ska få genomslag i tävlingen. De tävlande kan antingen ersättas för godkänt förslag i tävlingen genom en prissumma som meddelats i inbjudan/program eller kompenseras i efterhand via markanvisningsavtal/motsvarande.

Tack för mig

Förslaget till tävlingsregler finns här i sin helhet:

<http://www.arkitekt.se/s78589>

- Magnus Rönn
- KTH/Arkitektur
- magnus.ronn@arch.kth.se
- Mobil 070-5516007